

university of
 groningen

2014 | 400 years

for infinity

4∞

*Toespraak van prof.dr. Elmer Sterken, Rector Magnificus,
gehouden op 15 mei 2014 bij de openingsceremonie van de
Lustrumviering RUG 400 for infinity.*

for infinity

Majesteit, meneer de commissaris, burgemeester, excellenties, dames en heren,

Het is een groot genoegen U allen vandaag hartelijk welkom te mogen heten bij de Openingsceremonie van de viering van het 400-jarig bestaan van de Rijksuniversiteit Groningen. De viering van het 80ste lustrum heeft de naam For Infinity gekregen, gesymboliseerd door de vier met het oneindigheids-symbool. Wij bevinden ons hier op de plaats waar al 400 jaar het hart van de universiteit klopt, het Academiegebouw. Het is fantastisch dat wij vandaag hier op deze historische locatie in de stad Groningen deze bijzondere gebeurtenis kunnen vieren. Vier eeuwen geleden moeten hier de eerste studenten en hoogleraren hun opwachting gemaakt hebben in het voormalige Menolda- en Sywenconvent. En nu, 400 jaar later, komen nog steeds studenten en hoogleraren naar het huidige Academiegebouw!

Majesteit, wij zijn verheugd en vereerd dat U dit moment in de geschiedenis met ons deelt en het is een voorrecht U vandaag te mogen ontvangen. Gedurende twee en een halve eeuw bestaan er nauwe betrekkingen tussen, en nu citeer ik mijn voorganger Rector Magnificus Hamburger uit 1914, uw 'stamhuis' en onze universiteit. Prins Willem IV is president-curator van de toenmalige Hogeschool geweest en vereerde academische plechtigheden met Zijn tegenwoordigheid. Prins Willem V en Zijn Gemalin hebben onze universiteit met hun aanwezigheid bij het tweede eeuwfeest geëerd. En op de meer recente ontmoetingen tussen Uw familie en onze universiteit kom ik zo dadelijk met groot genoegen terug.

De rijke historie van de Rijksuniversiteit Groningen vervult de harten van huidige en voormalige studenten en medewerkers met trots. Met recht wordt de liefkozende benaming Groninger DNA benut om het academische gevoel van universiteit en omgeving te duiden. Als men alumni vraagt te reflecteren op de studietijd in Groningen, dan beginnen de ogen te glinsteren en komen al snel de verhalen over de beroemde hoogleraren en de belevenissen in de studentenwereld. De groeiende groep van buitenlandse alumni prijst de combinatie van de academische kwaliteit van onze universiteit en de omgeving van de Stad Groningen. De Stad Groningen is jong, bont en internationaal dankzij de studenten uit binnen- en buitenland die hier studeren, leven en wonen. Een stad waar enerzijds alles voorhanden is, maar alles toch op de vertrouwde fiets bereikt kan worden. En onze wetenschappers roemen de informele, nuchtere kwaliteitszucht van de instituten en de faculteiten.

U mag het allen gerust weten: ik ben zelf enorm trots op onze universiteit. Met bijna dertig duizend studenten en zes duizend medewerkers bloeit de universiteit als nooit tevoren. Internationaal behoort de RUG bij de beste 100 wetenschappelijke instellingen van de wereld. Onze wetenschappers werken aan fundamentele innovaties en dragen bij aan grote maatschappelijke vraagstukken. In samenwerking met instellingen, overheden en bedrijven in onze omgeving werken wij aan het gezond ouder worden, aan energie en aan de duurzame samenleving. Veel van ons onderzoek staat internationaal aan de top. Ik ben bijna vanzelfsprekend echt trots op onze studenten. Het is ieder jaar weer bijzonder dat zo'n zes duizend getalenteerde jonge mensen aan de deur kloppen en een sterke nieuwsgierigheid tonen. En, net als in de eerste decennia van het bestaan van onze universiteit, toen zo'n 40% van de studenten uit het buitenland kwam, komen steeds meer getalenteerde buitenlandse studenten naar Groningen. Nieuwsgierigheid en een open geest zijn van enorm belang om later de nodige innovaties in onze maatschappij te kunnen bewerkstelligen. Het is een verantwoordelijke taak van de universiteit om al deze talenten te helpen bij hun ontwikkeling als academicus, maar zeker ook als mens.

Al bijna tien eeuwen vervullen universiteiten wereldwijd een belangrijke maatschappelijke rol. In de eerste plaats omdat jonge talentvolle studenten onder begeleiding van ervaren wetenschappers opgeleid worden voor hun rol in de samenleving. In de tweede plaats doordat de universitaire onderzoekers met een zekere rust kunnen werken aan cruciale vernieuwing. En ten derde omdat het jong aanstromend talent het onderzoek en het onderwijs steeds weer van nieuwe frisse impulsen voorzien. Zolang deze drie processen ongestoord en aantrekkelijk blijven, kennen de academische instellingen succes. En het is aan de bestuurlijk verantwoordelijken om de belangrijke rol van de universiteit in de samenleving te borgen. Ik spreek dan ook de wens uit dat de RUG niet alleen in de afgelopen vier eeuwen deze mooie rol op zich heeft kunnen nemen, maar dat ook zeker in de toekomst, for infinity, zal kunnen blijven doen!

Met trots presenteer ik U ook het programma van vanmiddag. Over een aantal minuten zal professor Janka Stoker, de voorzitter van onze lustrum adviesraad, u meer vertellen over onze viering van het lustrum. In de afgelopen periode hebben vele studenten en medewerkers zich enorm ingespannen om de lustrumviering mogelijk te maken. Hier en nu zeg ik hen reeds dank voor het vele werk dat gedaan

is en dat ongetwijfeld nog zal volgen. Na de voordracht van Janka Stoker zal collega Lokin een feestrede uitspreken. Generaties Groninger studenten kennen de colleges en voordrachten van professor Lokin. En ik ben eigenlijk ook zelf weer heel benieuwd wat professor Lokin ons gaat vertellen. Dan volgt een wisseling van de taal and we will switch to English. I will present the Ubbo Emmius Medal for Scientific Merit to Professor Ulrike Beisiegel. But before doing so, we will turn to the rich history of the University.

Met groot genoegen zou ik U nu de integrale geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen kunnen doceren. Wees gerust, ik ga dat niet doen en zal U op een moderne manier de hoogtepunten van onze vier eeuwen tonen in een enkele minuten durende video.

Majesteit, U heeft in de afgelopen minuten een kort overzicht gekregen van de roemrijke geschiedenis van onze universiteit. Voor ons zijn de aanwezigheid van Uw overgrootmoeder Koningin Wilhelmina bij de viering van het 300-jarig bestaan en van Uw grootmoeder Koningin Juliana bij de viering van het 70-ste lustrum in 1964 enorme hoogtepunten. Wij zijn dan ook bijzonder verheugd dat U vandaag aanwezig wilt zijn en nog mooier, de officiële openingshandeling verrichten wilt. Alvorens ik U mag verzoeken naar voren te komen, licht ik graag toe waaruit de openingshandeling zal bestaan. Ik heb het genoegen om U een collectie foto's gemaakt door Sacha de Boer aan te bieden. De foto's verbeelden het zogenaamde DNA van de Rijksuniversiteit Groningen, waarover ik al eerder sprak. De diepe en doorleefde relatie tussen universiteit, haar staf en studenten met de omgeving is bijzonder kenmerkend. Sacha de Boer heeft op een schitterende wijze dit 'DNA' verbeeld. Het overhandigen is het symbolische startsein van de lustrumviering en zal worden gevolgd door het ten gehore brengen van het bekende Io Vivat door onze beiaardier Auke de Boer op het universitaire carillon. Majesteit, mag ik U verzoeken naar voren te komen om de fotocollectie in ontvangst te nemen.

Mag ik dan nu Professor Janka Stoker verzoeken naar voren te komen en de viering van het lustrum toe te lichten.

Dank U, Professor Stoker.

Het is een bijzonder genoegen bij U Professor Jan Lokin, emeritus, te mogen aankondigen. Professor Lokin zal op mijn verzoek een korte feestrede ter gelegenheid van de viering van het 80ste lustrum uitspreken. Na de toespraak van Professor Lokin zal ons studentenkoor Bragi een kort muzikaal intermezzo verzorgen.

Thank you very much, Professor Lokin for a wonderful speech and our student Choir Bragi for their performance.

Your majesty, honoured guests, the next item on our programme is the award Ceremony of the Ubbo Emmius Medal for Scientific Merit. The Ubbo Emmius Medal was established in 1964 by the Groningen University Fund on the occasion of the 350th anniversary of the University of Groningen. The medal for academic Merit is waardedaling every five years. And today it is my true honour and pleasure to award the Ubbo Emmius Medal for Academic Merit 2014 to Professor Ulrike Beisiegel, President of the Georg-August-Universität in Gottingen. Professor Beisiegel, it is my pleasure to present our laudatio and after that I invite you to come forward.

The German scientist Ubbo Emmius was born in 1547 in Greetsiel, a town near Emden in Germany. After his education at the Gymnasium in Bremen and University of Rostock and his international travel to Heidelberg, Freiburg and Basel, he became a director of the Latin School in Groningen. And in 1614 he was asked to be the first Rector of our University. Ubbo Emmius was a professor of History and classical Languages and is most well-known by his work on the Frisian History.

Like Ubbo Emmius, Ulrike Beisiegel was born in a city just across the German border, in Mulheim an der Ruhr. And also like Ubbo Emmius, she has done very well – as evidenced by the modern fact that she now has her own Wikipedia Page.

Having such a page, however, is not sufficient for waardin her the Ubbo Emmius Medal, the highest award for scientific merit of the University of Groningen. This award is granted to professor Beisiegel for her excellent contributions to science in general and to science politics, for her efforts concerning scientific integrity and for her continuous support to enhancement of scientific collaboration between European universities, particularly in the framework of the U4, the successful alliance between the universities of Gottingen, Gent, Uppsala and Groningen.

Ulrike Beisiegel studied Biology and Biochemistry at the Universities of Munster and Marburg. She defended her thesis at the Faculty of Medicine of the University of Marburg in 1979. Her thesis work was focused on apolipoproteins, the proteins that control the transport of fat and cholesterol in our bloodstream. Fat and cholesterol transport, in particular the things that can go wrong with these processes and lead to atherosclerosis and cardiovascular diseases, has remained the red thread in her work throughout her scientific career, in which she published close to 200 papers that were on average cited more than 50 times each.

After completion of her thesis, from 1980 to 1982, she was a post-doctoral fellow in the laboratory of professors Goldstein and Brown in Dallas Texas, to work on the biology of the LDL receptor. This is the protein that removes the “bad cholesterol” from blood. In doing so, she contributed to the Nobel Prize in Physiology/Medicine that was awarded in 1985 to Goldstein and Brown for “their discoveries concerning the regulation of cholesterol metabolism”. This work, by the way, provided the scientific basis for the development of the so-called “statins”, the cholesterol-lowering drugs that are currently the most prescribed medicines in the world.

After her stay in Texas, she returned to Germany, eventually to the University Hospital Hamburg-Eppendorf, where she was appointed as a professor in 1996 and as Director of the Institute of Biochemistry and Molecular Biology in 2001. During this period, she led a very successful research team, focusing on several aspects of fat metabolism, that allowed several young scientists to develop their own independent lines of research. She took several positions in review boards, evaluation committees and boards of scientific societies. In addition, she was active as chair of the Ombudsman of the German Research Foundation, and published on issues concerning scientific integrity and publication ethics. Furthermore, from

2006 onwards, she was a member of the Wissenschaftsrat, the Advisory Board to the German Government, and Chairperson of the Wissenschaftsrat's Scientific Commission. In this latter role, professor Beisiegel has played a prominent role in establishing the European Medical School, an initiative of the Universities of Oldenburg and Groningen to create the first trans-border entity of medical education in Europe that has started in 2012.

On January 1st 2011, professor Beisiegel started as President of the Georg-August-Universität Göttingen. According to her Wikipedia page she was "damit die erste Frau an der Spitze der 1737 gegründeten Universität" and thereby represents a role model for future generations. Under her leadership, the University of Göttingen, which is among the oldest and most prominent German universities, has grown as a broad and excellent research and teaching university with close ties to the University of Groningen. We hope that the collaboration between our universities will contribute to our mutual ambition to excel in science and education in the coming 400 years.

Professor Beisiegel, May I ask you to come forward to accept the Ubbo Emmius Medal for Scientific Merit of the University of Groningen.

Thans is bijna een einde gekomen aan deze officiële openingsceremonie van ons 80ste lustrum. Op het scherm wordt nu een afbeelding geprojecteerd van de postzegels die wij als aandenken aan het 80ste lustrum van de Rijksuniversiteit Groningen aan de aanwezigen op 13 juni aanstaande uitreiken zullen. Het is mij een groot genoegen dat ik straks bij de ontvangst de eerste exemplaren aan Zijne Majesteit de Koning mag aanbieden.

Ik sluit dan graag dit gedeelte van de openingsceremonie af met een citaat uit de toespraak van Professor Dr. H.J. Hamburger, mijn voorganger, die hij op 1 juli 1914 gehouden heeft:

" Het zij mij daarom vergund Uwe Majesteit in naam der Wetenschap en in naam onzer Universiteit mijn diepgevoelden dank uit te spreken voor Zijn hooggeschatte aanwezigheid, en onze dierbare instelling verder in Uwe Majesteits bescherming aan te bevelen."